

Во НР Албанија, веќе се одржуваат низа свечености. Во Тирана по овој повод се одржа Втората конференција на албанолезите од многу европски и други земји, која траеше од 12—17. I. 1968 година. На оваа конференција беа

прочитани низа научни трудови во врска со времето и општествено-економските услови под кои се појави и се бореше Скендербег.

Ш. Р.

КЛУБ НА МЛАДИ ИСТОРИЧАРИ

Минатата година беше обновена активност на Клубот на младите историчари при Филозофски факултет на Скопскиот универзитет. Новоизбраната Управа успешно ја координираше дејноста на Клубот, којашто, пред сè, се сведуваше на организирање предавања.

Првото предавање на тема „Појавата на фашизмот и Лајпцишкиот процес“ беше одржано на 26. XII. 1967 год. Второто предавање „Климент Охридски (со посебен осврт на неговата дејност во Македонија)“ го одржа на

9. I. 1967 год. доц. д-р Бранко Панов. На 13. III. 1967 год. беше даден краток осврт на книгата на Драган Ташковски, „Раѓањето на македонската нација“.

Последното предавање на тема „Работата на македонските студенти во Петроград и Женева“ го одржа проф. Љубен Лапе на 23. V. 1967 год. Сите предавања беа пропратени со жива дискусија од страна на студентите.

Д. Д.

ИЗЛОЖБА „ПРЕРОДБАТА ВО МАКЕДОНИЈА“

Од катастрофалниот земјотрес во Скопје 1963 година, Историскиот музеј остана за повеќе години без своја зграда, со што се оневозможи неговата основна функција, а имено преку своите постојани поставки да го презентира музејскиот материјал од нашата историја. Напорите што овој музеј ги чини за изградување на нова зграда се големи, па во скоро време секако ќе се постигнат очекуваните резултати. Поради сето тоа, овој музеј дел од својата активност ја има насочено кон подготвување на тематски изложби. Вакви изложби се подготвувале, и се подготвуваат, секоја година но тие биле врзани со прослави и jubилејни датуми. Исполмено е дека со такви изложби и понаатаму ќе се продолжи.

За разлика од овие изложби, минатата година за прв пат се пристапи кон реализирање на тематски изложби, наменети за училиштата како нагледни помагала во изведувањето на наставата за одредена тема. На тој начин музејот од една страна ја обавува својата основна дејност, а од друга страна придонесува за полесно совладување на материјалот што учениците ја изучуваат во одделни методски единици. Првата

изложба од таков карактер е на тема „Преродбата во Македонија“ На подвижни панони, преку фотографии и фотокопии од поглавните македонски преродбеници, даден е еден приказ на преродбата. За секоја подтема има краток уведен текст, а под секоја фотографија или фотокопија кратко објаснување.

Изложбата во својот почеток на едно пано има уведен текст, а потоа на друго пано со неколку фотографии и пропратни текстови во кои се прикажани првите училишта (келијни) и нивните учебници, а потоа се редат ликовите на најважните преродбеници со насловните страници од делата. Како први се Јоаким Крчовски и Кирил Пејчиновиќ. Покрај портретите, кои се предадени во идеализирани цртежи, стојат насловните страници од „Огледало“, „Различни поучителни наставленија“ и други насловни страници и извадоци од белешки на Пејчиновиќ со неговите афтографи. Портретите, исто така во идеализирани цртежи, на Теодоси Синатски и Даскал Камче го одбележуваат постоењето на првата македонска печатница и делата печатени во неа, како еден крупен настан од овој период. Од струшките браќа Димитар и Константин Миладинов се

изложени нивните поважни работи, а како најважен е „Зборникот на народни песни“. Македонските учебницири, Партение Зографски, Кузман Шапкарев, Ѓорѓи Пулевски и др., се застапени со пишуваните на македонски јазик, или елементи од народниот јазик, букварчиња, граматики, речници и др., со кои ја одбележуваат појавата на првите учебни помагала во ширењето и совладувањето на наставата не само во училиштата, туку и во народот, кои служеле за самообразование. Ликот на Јордан Хаџи Константинов-Џинот е даден во идеализиран цртеж, потоа дел од неговата „Таблица прваја“ и неколку писма, од кои се гледаат неговите напори за снабдување на скопското училиште со учебници. Тука е изложена и фотографија од неговата надгробна плоча чии оригинал се наоѓа во Т. Велес. Поетот Рајко Жинзифов е претставен со поемите „Крвава кошула“, во која го изнесува тешкиот живот на народот под турското ропство, и еден фрагмент од „Гусљар в собор“, Григор Прличев, како поет и борец, е застапен со неговото дело „Сердарот“ на грчки јазик и во превод. На крајот е портретот на Крсте П. Мисирков со неколку фото-

копии, а како најважна е книгата „За македонските работи“ каде се третираат основните прашања од македонскиот општонационален развиток. Изложбата на крајот завршува пак со еден текст за значењето и резултатите од преродбата во културниот развиток на македонскиот народ.

Како прва од ваков вид, за изложбата неминовни се и пропусти кои во иднина секако ќе се отстрануваат.

Во соработка со Заводот за школство направен е план за гостување на изложбата во гимназиите и осмолетките. Така, досега изложбата престојуваше во гимназијата „Георги Димитров“, во осмолетката „Кочо Рацин“ во Ѓорче Петров а понатаму и во другите училишта, спрема изготвениот план.

Се надеваме дека оваа изложба ќе помогне во визуалното согледување и во полесното усвојување на материјата, од страна на учениците. Од друга страна, музејот и понатаму во својата програма предвидува изготвување на изложби од ваков карактер, што ќе претставува едно дополнување и освежување кон теоретската настава во училиштата.

J. A.

СЕМИНАР ЗА НАСТАВНИЦИТЕ ПО ИСТОРИЈА ВО УЧИЛИШТАТА ОД II СТЕПЕН

Од 5 до 7 октомври 1967 година во Скопје се одржа семинар за наставниците по историја од училиштата од II степен. Семинарот го организира Заводот за унапредување на школството на СРМ, во соработка со Институтот за национална историја и Сојузот на историските друштва на СРМ. Целта на семинарот беше да се разгледаат некои проблеми во врска со наставата од педагошко-дидактички карактер, разменувања на искуства од секојдневната пракса и искуства и методи во врска со употребата на новите учебници по историја. Бидејќи семинарот се одржуваше во екоп на подготовките за прославата на 50-годишнината од Големата Октомвриска револуција за тоа и дел од работата на семинарот му беше посветен на овој јубилеј.

Семинарот работеше по однапред утврдена програма, која благовремено им беше доставена на училиштата.

Работата на семинарот беше поделена на три дела односно дена, според суштината и проблематиката која се третира. На првиот ден беа прочитани рефератите: „Планирање на наставниот материјал по историја“, „Користење на уметничката литература во наставата по историја“ — обата од Дамјан Лепчевски, просветен советник и „Методологијата за користење на учебниците по историја, со осврт на методологијата за користење на учебникот за I клас од Марија Врбетик“, од д-р Војо Кушевски, доцент на Филозофскиот факултет во Скопје. Во првиот реферат се изнесоа примери како не треба да се планира наставниот материјал и како треба да биде распореден материјалот по историја. По жива и плодна дискусија и по искажаните мислења за неколкуте вида планови, се заведе ставовиште дека е нужно и потребно планирање ако сакаме успешно да го реали-